

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás 1959. január 3. 6 óra - perc

Földművesszövetkezeti fűrésztelep Baranyában

1959. január 3.

A baranyai Gödrekeresztur község 1.500 hold erdővel rendelkezik, s egy-egy télen 200 köbméter fát termelnek ki az erdőbirtokosság tagjai. Sokan építkeznek mostanában és a kivágott rönkök egy részét épületfának szeretnék feldolgozni. A környéken azonban csak Bakócán és Szágyon van fűrésztelep, mindkettő 20 kilométerre a falutól. A helyi földművesszövetkezet a község dolgozó parasztsági kívánságának eleget téve most maga épít fűrésztelepet. A szövetkezeti tagok 15.000 forintot fizettek be célrészjegyekre, a hiányzó összeget pedig a földművesszövetkezet fedezi. A telep épülete már elkészült, most a gépet szerelik és a villanyt vezetik be, úgyhogy a munka még a télen megindulhat. /MTI/

Negyvenezer vonalas automata központot szállít Romániának a Beloianniszi Híradástechnikai Gyár

1959. január 3.

A Budavox-, a Beloianniszi Híradástechnikai Gyár Külkereskedelmi Vállalata - hosszulejártú szerződés alapján jelentős megrendelést kapott a Román Népköztársaságtól. Az üzem 1965-ig egy 40.000 állomás befogadóképességű automata központot gyárt.

A rendeles teljesítését már jövőre megkezdik, amikor is 4.000 állomás központrészt szállítanak a Román Népköztársaságba. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1959. január 3. 6 óra 05 perc

Szigorúan megbírságolják a tanács hozzájárulása nélkül építettöket

1959. január 3.

A budapesti tanácsok 1958-ban csaknem ezer szabálysértési eljárást indítottak különböző vállalatok és magánszemélyek ellen engedély nélküli építés, illetőleg az építés bejelentési kötelezettségének elmulasztása miatt.

A fővárosi tanácsnál ezzel kapcsolatban elmondották: az építkezésekkel kapcsolatos szabálytalanságok jelentős részét az okozza, hogy az érintettek nincsenek tisztában az érvényes rendelkezésekkel. Sokan nem tudják például, hogy a kerületi tanácsok építési és műszaki osztályának előre be kell jelenteni többek között a tetőszerkezet-helyreállító kisebb munkákat is, továbbá felvonulási épület felállítását, kerítés építését, az olyan tatarozást, amelyekhez a szükséges állványokat közterületen helyezik el, stb.

A nagyobb építési munkákon kívül engedélyt kell kérni a kerületi tanácsoktól egyebek között nyaraló házak, parti és vízi csónakházak, árusítóbódék, gépkocsiszínek, hirdetőberendezések, üzlethomlokzatok és kirekatszokrányok építésére, valamint az egy lóerős, vagy ennél nagyobb motorral működő munkagépekre. Az építési engedélyhez be kell adni a tervrajzokat és fel kell tüntetni az építettnévén kívül a felelős építő nevét is.

Az előírások megszegőit szigorúan megbírságolják, s ha az engedély nélkül végzett munka városrendezési, vagy egyéb szempontból kifogásolható, az illetőt kötelezik a lebontásra is.

A IX. kerületben például a tanács legutóbb 900 forint pénzbüntetést rótt ki Körösi Jánosra, aki a Thaly Kálmán utca 27-ben - az illetékesek megkérdezése nélkül - istállót épített. Az istállót lebontatják. A XIV. kerületben az Autóalkatrészjavító Vállalatot, a XVII. kerületben pedig az Egyesült Vegyiműveket bírságolták meg nemrégiben engedély nélküli építkezés miatt.

A kerületi tanácsok az újévben fokozott gondot ügyelnek az építkezésekre és a "zug"-építők ellen minden esetben szabálysértési eljárást indítanak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1959. január 3. 6 óra 10 perc

A kötszővőipar újévi újdonságai: függöny, csipke, férfi sportpulóver, fürdőruha nylonból

1959. január 3.

A kötöttárugyárak már az elmúlt évben is sok újdonsággal lepték meg a vásárlókat, 1959-ben szintén számos új cikket bocsátanak ki. Az iparág legjobb szakembereiből gyártmányfejlesztési csoportot alakítottak, amely az egyik divétirányító központban, a Kötszővőipari Mintázó Üzemben folytatja kísérleteit.

A kötszővőiparban is mindinkább tért hódítanak a szintetikus anyagok, amelyek között egyre több a gyapjuhoz hasonló tartós, kellemes viseletű öltözék. Készítenek például szintetikus műszálból vastagabb kézikötésűhöz hasonló férfi sportpulóvereket, rugalmas, testhezálló, gyorsan száradó uszónadrágokat, női fürdőruhákat. A nők számára egyik újdonság lesz a nyomott mintás nylon-pulóver. Főleg a gyermekeknek kopásálló, tartós tréningruhákat hoznak forgalomba, amelyeknek felülete szintetikus műszálból lesz. A kereskedelem nagy tetőszéssel fogadta a bemutatott jersey zakókat és többzetet rendelt is. A kötszővőipar új külföldi gépet kap ebben az évben, amelyen szintetikus fonalból csipkéket és függönyöket gyártanak. A nylon függöny rendkívül tartós lesz és nagy előnye, hogy házilag könnyen mosható és vasalni sem kell. /MTI/

Huszonnégyezer televízió készülék tulajdonos Magyarországon

1959. január 3.

Az Orion Rádiógyár 1955-ben szerkesztette az első magyar televízió vevőkészüléket. A tömeggyártás 1956 elején indult meg és 3 év alatt olyan fejlődési fokot ért el, hogy ma már a belföldi szükséglet kielégítésére elegendő mennyiségű televízió áll rendelkezésre, sőt külföldre is szállítunk.

A nagy televízió adóállomás és az új stúdiók 1958 évi üzembe helyezése jelentős fejlődés. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1959. január 3. 6 óra 15 perc

/Huszonegyezer televízió.....1.folyt./

Igaz ugyan, hogy egyes külföldi országokban, ahol a televízió régebbi múltra tekinthet vissza, már több a készüléktulajdonos, mint nálunk, azonban az adóállomás, a megfelelő műsorszolgáltatás és a televíziós készülékek gyártása együttesen ma már nálunk is megadják a külföldhöz hasonló fejlődési lehetőségeket.

A magyar közönség érdeklődése a televízió iránt napról-napra növekszik. Novemberben a belkereskedelem és az ipar közösen televíziós hónapot rendezett. Csupán novemberben több mint 4.000 készüléket vásároltak, s december végén már 24.000 televízió készülék tulajdonos volt Magyarországon. Az Orion rádiógyár 1959-ben öt újfajta televíziós vevőkészüléket hoz forgalomba. Ezek az új típusok, a régiakkal együtt már olyan választékot nyújtanak, hogy mindenki megtalálhatja azt a készüléket, amely esztétikailag, és műszakilag a legjobban megfelel. /MTI/

Háromezren nézték meg a műszaki filmhíradót - Jövőre bővítik a filmek témakörét

1959. január 3.

A Gépipari Tudományos Egyesület és a Vasas Szakszervezet Műszaki Tanácsa rendezésében a Technika Házában hetenként műszaki filmhíradót mutatnak be. A magyar szakemberek a szakfilmekből megismerkedhetnek a műszaki fejlesztés különböző kérdéseivel, a hazai és a külföldi ipari eredményekkel. Műszaki körökben nagy érdeklődés kíséri a filmeket. Az elmúlt néhány hónap alatt mintegy háromezren vettek részt a vetítéseken.

1959-ben bővítik a filmek témakörét és a filmek számát. Január 9-én az anyagmozgatás biztonságáról, az elektromos targoncák működéséről és a daruk kezeléséről vetítenek szakfilmeket. Január 16-án a házilag készített csölgépekről, ezenkívül a munkahelyek kialakításáról, a munkahelyek rendjéről készített oktató jellegű filmeket mutatják be. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1959. január 3. 6 óra 30 perc

/Budapesti muzeumok....2.folyt./

MAGYAR NEMZETI MUZEUM - TÖRTÉNETI MUZEUM /VIII. Muzeum körút 14-16/

Magyar Nemzeti Múzeum új szerzeményei
A magyar nép története a honfoglalástól 1848-ig
Hangszertörténeti kiállítás
Nyitva hétfő kivételével 10-18 óráig.

NAGYTETENYI KASTÉLYMUZEUM /XXII. Kastélymuzeum u. 9./
Januárban és februárban zárva.

NEPRAJZI MUZEUM /VIII. Könyves Kálmán körút 40./

Magyar perasztbutorok
Néger-Afrika népei
Magyar népi faragások
Új szerzemények kiállítása
Nyitva hétfő kivételével 10-17 óráig.

PETŐFI IRODALMI MUZEUM /V. Egyetem u 16./

Ady Endre emlékkiállítás
József Attila emlékkiállítás
Klasszikus magyar költészet - mai magyar grafika
Nyitva hétfő kivételével 11-19 óráig.

POSTAMUZEUM /XII. Várók u 24./

Nyitva szerdán és vasárnap 9-14 óráig.

SZEPMŰVÉSZETI MUZEUM /XIV; Hősök tere./

Egyiptomi kiállítás
Görög-római kiállítás
Régi képtár
" magyar művészet kiállítás
Modern külföldi képtár
" szoborkiállítás
Grafikai kiállítás
Nyitva hétfő kivételével 10-17, szombat és vas.
10-18 óráig. /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1959 január 3. 6 óra 35. perc

Budapesti muzeumok.....3.folyt./

SZINHÁZTÖRPEI MÚZEUM /I. Krisztina körút 57/

A magyar színészet hősi harca 1790-1848-ig.
Nyitva kedd, csütörtök, szombat 15-19,
vasárnap 10-18 óráig

TÁBORVÁROSI MÚZEUM /III; KORVIN OTTO utca 55/
Előzetes telefonbejelentésre nyitva hétfő kivételével
mindennap. /Telefon 162-901./

TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM NÖVENYTÁRA /XIV. Vajdahunyad vár
Magyar növényteni kiállítás
Nyitva hétfő kivételével 10-13 óráig, vasárnap 10-18
óráig.

TÜZOLTÓ MÚZEUM /X. Martinovics ter 12./

Nyitva szerdán és pénteken 10-18, vasárnap 10-14 óráig

Vasárnapi tárlatvezetések

Minden vásár- és ünnepnap délelőtt 1/2 11
és délután 1/2 3 órakor tárlatvezetés van a Magyar Nemzeti
Múzeum - Történeti Múzeumban.
Minden vásár- és ünnepnap délelőtt 11 órakor tárlatvezetés
van a következő muzeumokban:

Néprajzi Múzeum
Iparművészeti Múzeum
Petőfi Irodalmi Múzeum. /MTI/

Hetenként 40-50 hizott sertést vásárolnak a győri üzemek
dolgozói

1959. január 3.

A kedvezményes sertésvásárlási akció nagy
népszerűségnek örvend a győri üzemi dolgozók körében. Jél-
lehet az időjárás még nem kedvez a disznóöléseknek, heten-
ként 40-50 hizott sertést vásárolnak az Állatforgalmi
Vállalat győri kirendeltségén. A vállalat elsősorban az
alacsonyabb fizetésű, nagycsaládos dolgozóknak juttat igen
kedvező áron sertést. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1959. január 3. 6 óra 20 perc

Budapesti muzeumok és kiállítási termek kiállításai 1959
Január 2-10-ig.

1959. január 3.

MŰCSARNOK /XIV., Dózsa György ut/
Csehszlovák iparművészeti kiállítás

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETE /V., Dorottya u.8./
Juris Ibolya iparművész nő kiállítása kínai vo-
natkozású műveiből nyitva január 4-ig.

KÖNYVKLUB-SZINYEI TEREM /VI., Liszt Ferenc ter 1. /
Veszary János grafikai és Révész István fest-
ményei

A kiállítási termek hétfő kivételével 11-19 óráig láto-
gathatók.

AQUINCUMI MÚZEUM /III., Szentendrei ut 193/
Minden nap nyitva 9-17 óráig, teremőri ügyelet
formájában.
Kérjük, hogy a látogatók csengessenek. /Tel: 162-901/

BAJOR GIZI EMLÉKMÚZEUM /XII. Stromfeld Aurél ut 16./
Jászai Mari, Márkus Emília, Bajor Gizi emlék-
tárgyak gyűjteménye. Nyitva kedd, csütörtök
szombat 15-19, vasárnap 10-18 óráig.

BELYEGMÚZEUM /VII. Dob utca 75-81/ Nyitva szerdán
9-15.30 óráig

HADTÖRTÉNETI MÚZEUM /I. Tóth Árpád sétány 40./
Állandó fegyverkiállítás
Törökkori anyag

1848-49-es szabadságharc.
Felszabadulási termek
Népi demokratikus államok kiállítási terme.
Nyitva hétfő kivételével 9-től 17 óráig.
/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 6. kiadás 1959 január 3. 6 óra 25 perc

/Budapesti muzeumok és kiállítási.l..folyt./

IPARMŰVÉSZETI MUZEUM /IX. Üllői ut 33-37/
Műveszi réz- és bronzművesség
Urbankori európai ötvösművészet
Az Iparművészeti Múzeum új szerzeményeiből
A japán fanetszet művészete
Nyitva hétfő kivételével 11-19 óráig.

KELETÁZSIAI MŰVÉSZETI MUZEUM /VI. Népköztársaság utja 103/
India művészete
Nyitva hétfő kivételével 8.45-15.45, / 9.45-17.45
vasárnap
ór áig.

KINA MUZEUM /VI., Gorkij fasor 12./
Kína művészete
Nyitva hétfő kivételével 9-17, vasárnap 10-18 óráig.

KISCELLI MUZEUM /III., Kiscelli ut 108/
Budapest 1686-1849
Nyitva vasárnap 10-17 óráig. Előzetes telefon-
bejelentésre megtekinthető hétfő kivételével minden nap.
Tél: 162-991./

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA /V. Kossuth Lajos ter 12./
Magyar festészet a XIX. században
" szobrászat " "
" festészet XX. " "
" szobrászat " "

Benczur Gyula emlékkiállítás
Nyitva hétfő kivételével 11-19 óráig.

MÁRCIUS 15. TERI KÖLDALATTI MUZEUM
Előzetes telefonbejelentésre nyitva hétfő kivételével
mindennap. /Tél: 182-015/

MEZŐGAZDASÁGI MUZEUM /XIV; Városliget, Vajdahunyad vára/
Borászati kiállítás
Magyar állattenyésztés
Érdőgazdálkodás
Vadgazdálkodás.
Nyitva hétfő kivételével /Folyt.köv./
vel 10-17 óráig, vasárnap
10-18 óráig.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 9. kiadás 1959. január 3. 9 óra perc

Az 1959 évi fejlesztési tervéről nyilatkoznak a megyei tanácselnökök

1959. január 3.

A Pest megyei tanács 1959. évi legfontosabb feladatairól Szabó László, a megyei tanács vb. elnöke az alábbi nyilatkozatot adta a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

- Megyénk helyzetét, lakosságának életkörülményeit, igényeit sok szempontból meghatározza, hogy a megyeszékhely, Budapest- egyben az ország fővárosa is. Pest megyéből naponta mintegy 130.000 ember - a felnőtt lakosságnak körülbelül 30 százaléka - jár dolgozni a fővárosi üzemekbe, hivatalokba, de a lakosság többi rétege is gyakrabban fordul meg Budapesten, mint a távolabbi megyék népe. A lakosság kulturális és egyéb igényei igen magasak. Mivel ezek - bár anyagi eszközök híján nem eléghetők ki máról-holnapra - mindenképpen jogosak, ezért a Pest megyei tanács fontos feladatának tartja fokozatos megvalósításukat.

1959-ben jelentősen bővítjük az iskolahálózatot. Erre a célra csaknem 25 millió forintot fordítunk: ebből 54 általános iskolai és 14 gimnáziumi tanterem épül fel, 25-nek az építését pedig megkezdjük. 1959-ben állami beruházásból, községfejlesztési alpból és az OTP-akció keretében elérhetőleg több mint 50 pedagógus lakás épül.

- Uj művelődési otthonokra az idén nem irányoztunk elő állami beruházási keretet. Helyi tanácsaink kezdeményezésére azonban több mint tiz községben épül helyi erőforrásokból művelődési otthon. Ezekhez a beruházásokhoz a megyei tanács a vállalati nyereségekből járul hozzá. ennél is nagyobb feladat azonban a művelődési otthonokban és általában a kulturális intézményekben olyan tartalmas életet teremteni, amely a paraszti lakosság és a fővárosi üzemekben dolgozók igényeit egyaránt kielégíti. Ennek érdekében többek között foglalkozunk majd a tanácsi állandó bizottságok és a helyi tanácsok mellett működő művelődési tanácsok munkájával is. Ezek a művelődési tanácsok már több községben, városban eredményesen dolgoznak, jól összehangolják a tanács és a tömegszervezetek kulturális tevékenységét. 1959-ben valamennyi helységben megvalósul a művelődési tanács. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás 1959. január 3. 9 óra 15 perc

/Az 1959. évi fejlesztési...2. folyt./

A Pest megyei tanács a múlt évben megalakította a Petőfi Színpadot, amelynek a megyében ugyancsak szerepe van, mint az Állami Filuzsinéznek az országban. Az idén mind a művészi színvonal, mind az anyagi ellátottság tekintetében tovább fejlesztjük a Petőfi Színpadot, amelynek két társulata 1959-ben több mint 500 előadást tart a falvakban.

- Pest megye, elsősorban a Dunakanyar vidéke igen gazdag természeti szépségekben és történelmi nevezetességekben. A fővárosi dolgozók számára ezek a legkönyebben megközelíthető helyek, ahol olcsó és rövid utazás után pihenhetnek, sportolhatnak, szórakozhatnak. Ezért a jövőben még nagyobb gondot fordítunk a nagy idegenforgalmu helységek fejlesztésére. Az év elején megkezdjük a megye műemlékeinek felmérését, majd ötéves tervet készítünk restaurálásukra, karbantartásukra, egyes épületeknek az eddiginél megfelelőbb és méltóbb hasznosítására. A Dunakanyarban tovább fejlesztjük a vízi-turisták, üdülők kedvelt táborozási helyeit: a horányi szállodát, a váci Pokol-szigetet és a szentendrei Hátér-csárdát. A kis Dunaág mellett, Réckevevel szemben hatvági üdülő-telepek számára alkalmas területet parcellázunk ki.

x x x

Dr. László István, a Somogy megyei tanács vb. elnöke a következőket mondotta az idei fejlesztési tervekről:

- Megyénkben elsősorban a mezőgazdaság terén van a legtöbb megoldandó feladat. A táji adottságoknak megfelelően növénytermesztésünkben már kialakultak a helyes arányok, - a most következő lépés: a terméshozamok növelése. Kenyér gabonából átlag-termésünk nem kielégítő, ezért a helyes agrotechnika és a műtrágya nagyobb-mérvű felhasználásával kívánjuk az eredményeket fokozni. Ugyancsak növelnünk kell a pillangós takarmány növények hozamát is. 1959-ben az eddiginél jóval nagyobb területen termesztünk aprómagvakat, s a minőségi megtermesztés érdekében fokozottan segítjük az aprómagtermelő társulások megalakulását. Ugyancsak nagy gondot fordítunk a silókukorica-termelés elterjesztésére is.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1959. január 3. 9 óra 30 perc

/Az 1959. évi fejlesztési...2. folyt./

A Lábodi Állami Gazdaságban folyó eredményes homoktalaj-javítási kísérletek nyomán meggyeszerre évről-évre nagyobb területen végzünk savanyu-homoktalaj-javítást, elsősorban a termelészövetkezetek földjein.

- A szervesmarha-állomány növelése érdekében a jövőben jobban igénybe vesszük a mesterséges termékenyítő állományt és fokozottan gondoskodunk megfelelő apaállatokról. A sertésstenyésztés terén főleg a hussertés-állományt igyekszünk növelni. A baromfitenyésztés fellendítésére Gálósfán baromfi-farmot hoztunk létre. Innen látjuk el a megye keltető állomásait, sőt a termelészövetkezeteket is tenyésztőjásokkal.

- A Balatonhoz közel levő állami gazdaságokban, termelészövetkezetekben az eddiginél nagyobb súlyt fektetünk a kertgazdaságok kialakítására, kertészeti társulások létrehozására.

1959-ben műszaki fejlesztési feladatokra csaknem ketmillió forintot irányoztunk elő. A helyiipari vállalatok fejlesztésén kívül bővítjük a kaposvári Textil-művet, ez több mint 600 munkás foglalkoztatását teszi majd lehetővé. Megkezdjük a fonyódi szénsavas víz felhasználását, naponta 30.000 litert adunk a közfogyasztásnak. A tervek között szerepel Kaposvár gázellátásának megoldása, vegyi üzemek, PVC-gyár létesítése is.

-1959-ben 76 új lakást építünk, 18 községet kapcsolunk be a villanyhálózatba. A kaposvári kórház sebészeti osztályát több mint egy millió forintos költséggel bővítjük. A vízművek fejlesztésére szintén több mint egymillió forintot fordítunk az újévben. 1959 szeptemberében megnyílik Kaposvárrott a pedagógiai főiskola. Az iskolahálózat 45 új általános iskolai tanteremmel bővül. Nagyarányu társadalmi segítséggel 1959-ben felépítjük a kaposvári sportligetét is.

x x x

/Folyt.köv./

B 12. kiadás 1959. január 3. 9 óra 45 perc
/Az 1959. évi fejlesztés...3.folyt./

A Szabolcs-Szatmár megyei tanács idején legfontosabb tennivalóiról Fekszti István vb. elnök az alábbi nyilatkozatot adta:

- Szabolcs-Szatmár megye lakosságának 72 százaléka mezőgazdasággal foglalkozik. Ezért alapvető feladatunk a mezőgazdasági termelés fellendítése. 1959-ben fokozzuk a pillangós takarmánynövények vetésterületét. Tavasszal mintegy 26.000 holdon vetünk vörösherát és lucernát. A kukorica-vetésterületnek körülbelül negyedén, több mint 35.000 holdon termelünk hibrid-kukoricát. Tovább növeljük a megyénk sajátosságainak megfelelő növények termelését is. Ilyen például a korai csirázott burgonya, amelynek vetésterületét 15.000 hold fölé emeljük. A nyírségi homokos területek hasznosításának legbiztosabb módja a gyümölcstermelés. 1959-ben elérhetőleg mintegy 12.000 vagon almát adunk a népgazdaságnak. Az idén több mint 2.000 hold új gyümölcsöszt is telepítünk.

- A takarmány termelés fokozásával megteremtjük az állattenyésztés fejlesztésének alapját is. A 100 holdra eső állatsűrűséget 1,4 darabbal kívánjuk emelni. Tejből körülbelül 24 millió literrel többet adunk a kereskedelemnek. Növeljük az állatok vágósúlyát, ami 4,160 mázsa többletet jelent. Megyénkben rövidesen 3 baromfikeltető állomás kezd meg munkáját.

- Legfontosabb feladatunknak tekintjük a termelészövetkezetek megszilárdítását és számszerű továbbfejlesztését. A vezetés megjavítására és megerősítésére mintegy 120 termelészövetkezeti vezetőt részesítünk továbbképzésben. Nagy gondot fordítunk a dolgozó parsztságra, a termelészövetkezeti tagok szakmai ismereteinek bővítésére is. A tavaszi munkák megkezdéséig 75 ezüstképzéses tanfolyamon, 70 közismereti tanfolyamon bővíthetik a hallgatók szakmai és általános ismereteiket. Ezenkívül a helyi tanácsok, a népfőnt és a TIT szervezetek 1500 mezőgazdasági témájú, filmvetítéssel kísért előadást rendeznek a falvakban.

x x x

Folyt. köv.

B 13. kiadás 1959. január 3. 10 óra 10 perc
/Az 1959. évi fejlesztés...4.folyt./

Oláh György, a Szolnok megyei tanács vb. elnöke többek között elmondotta, hogy 1958-ban Szolnok megyében jelentősen fejlődött a termelészövetkezeti mozgalom és 1959-ben további eredményekre lehet számítani. Állami beruházásból 85 millió forintot irányoztak elő a termelészövetkezetek fejlesztésére. Ebből az összegből többek között felújítják az állattállományt, új gazdasági épületeket, korszerű istállókat, ólakat építenek. Az idén csaknem 72 kilométerrel bővítik a falvakban és a tanya-központokban a villanyhálózatot. Ebben az évben a városok és a falvak fejlesztésére a tavalyinál 4 millió forintnál többet használnak fel. A helyi tanácsok 9 millió forintot irányoztak elő a felüli iskolák, művelődési otthonok építésére, illetve korszerűsítésére. Számottevően javul majd a lakáshelyzet is. Turkevén, Kercagen, Mezőtúron és Szolnokon 124 új lakás építést kezdik meg. /MTI/

Ciszternákban fogják fel a vizet, megszüntetik a talaj-eróziót a sátoraljúj helyi szőlőkben

1959. január 3.

A sátoraljúj helyi Szőlészeti Technikum tanzárságában befejeződött a tölgyhegyaljai rekonstrukció egyik jelentős munkája. A technikum szőlészetiében egy millió forintos költséggel összesen 400 köbméter vizet tárolására alkalmas ciszternákat építettek, hogy a lezuduló víztömeg rombolását megakadályozzák. A tárolt vizet egyben permetezésre és locsolásra is használhatják. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1959. január 3. 10 óra 45 perc

Kétszázötven tonnával növekszik az olajtermelés az idén Nagylenyelenben

1959. január 3.

Az elmúlt esztendőben 1957-hez képest több mint százötvenezer tonnával növekedett az olajtermelés a nagy-lengyeli olajmezőn. A tervek szerint az idén körülbelül kétszázötven tonnával több, s ugyanakkor olcsóbb olajat akarnak termelni, mint tavaly.

Az év második felében hat kutat nyitnak a Barabásszeg község határában felfedett olajlelőhelyen, ahol újabb husz-huszonkét kutat fúrnak és százezer méter kutató feltárófúrást végeznek. A kutak egy részéből földgáz segítségével hozzák felszínre az olajat, s ebből a célból mintegy ötven kilométer hosszú csövet vezetnek Pusztadericsről Nagylenyelenbe. A nagyobb feladatok ellátásához több mint száz fővel növelik az olajmező munkáslétszámát. /MTI/

Az idén tíz első- és husz másodosztályú személykocsit, tíz étkezőkocsit szállít a MAV-nak a győri vagongyár

1959. január 3.

A Wilhelm Pieck gyár vagongyár-egységében az újév első munkanapjától kezdve ütemesen halad a termelés, hogy az idei magasabb tervet is teljesíthessék. Egyes brigádok Jugoszlávia rendelésére tizenkét személykocsi befejező munkáit végezték pénteken, hogy a vagonokat január 20-ig rendeltetési helyükre szállíthassák. Más munkacsoportok hét év óta először a MAV részére szereltek személykocsikat. Az idén ugyanis tíz első- és husz másodosztályú személykocsit, továbbá tíz étkezőkocsit szállít a gyár a Magyar Államvasu-taknak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1959. január 3. 10 óra 11 perc

Kétszázötven személyes munkásszálló épül Szegeden

1959. január 3.

A Csongrád megyei Építőipari Vállalat az idén mintegy hatvan százalékkal nagyobb arányú üzemi-, mezőgazda-sági- és lakásépítkezést végez a tavalyinál. A fokozódó feladatok végrehajtására a szegedi építkezéseknél újabb négyszáz munkást alkalmaznak. A távlati tervek is nagyará-nyuak, ezért a vidéki munkások elhelyezésként Szegeden hama-rosan megkezdik egy kétszázötven személyes, korszerű munkás-szálló építését. A négy és félmillió forintos költséggel épülő háromemeletes szállóban klubhelyiséget, orvosi rende-lőt és konyhat is felszerelnek. A központi fűtőberendezést a közeli erőmű fáradtgőzével melegítik. /MTI/

Ismeretterjesztő könyv jelent meg Kőszegről

1959. január 3.

A Múzeumok Központi Propaganda Irodájának ki-adásában ismeretterjesztő könyv jelent meg Kőszegről. A mű a felszabadulás óta először ad hiteles képet e műemlékekben gazdag város harcos multjáról és dolgos jelenéről. A színes történelmi ismertetésen kívül a könyv tájékoztatja az olvasót a régi polgári város fejlett iparáról, élénk kereskedelméről és ma is virágzó kulturális intézményeiről. Ezenkívül ismer-teti a műemlékeket és végig kalauzol a híres kőszegi temetőn. A pedagógusok által irt ismeretterjesztő könyv csaknem ötven képet tartalmaz. /MTI/

Az új év első szerzői estje a Zeneművészek Házában

1959. január 3.

A Magyar Zeneművészek Szövetsége január 5-én, este 1/2 8 órai kezdettel rendezi meg az új esztendő első szerzői estjét a Zeneművészek Házának kamaratermében. A műsor-ban Jemnitz Sándor fuvós-triója, Kassák és Kosztolányi versekre irt dalai, s V. zongoraszonátája mellett Ránki György fuvósötösét és Ribári Antal II. hegedű-zongoraszonátáját adják elő kiváló művészek. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1959. január 3. 10 óra 35 perc

Hirek a külföldi és a magyar eszperantó mozgalomról

1959. január 3.

Az Országos Eszperantó Tanács vasutas szakosztálya, a Vasutas Szakszervezet központi székházában, a vasutas eszperantó szakkörök vezetőinek és küldötteinek részvételével országos munkaértekezletet rendezett. Az 1958. évi munka és az ideai tervek ismertetése után Márton Lajos, az Országos Eszperantó Tanács főtitkára tájékoztatta a megjelenteket a nemzetközi és a magyarországi eszperantó mozgalom időszerű kérdéseiről, valamint a Zamenhof centenáriumi év megünneplésének magyarországi terveiről.

x x x

A Szovjetunióban rövidesen orosznyelvű eszperantó nyelvkönyvet adnak ki. A 200.000 példányban megjelenő könyv szerzője Ivan Szergejev. A művet - amelyet a Szovjet Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiadója jelentet meg - már többtízezer példányban előre megrendelték.

A Vietnámi Demokratikus Köztársaság művelődésügyi minisztériuma elhatározta, eszperantó nyelvű szépművészeti kiadványok megjelentetését. A kiadványok összeállításával a Vietnámi Eszperantó Szövetséget bízták meg.

A Mainzban tartott eszperantó világtalálkozáson 39 ország képviselőjében több mint 2.000 küldött vett részt. Angol, csehszlovák és francia küldöttekből alakított bizottság elbírált az eszperantó nyelven megjelent szépirodalmi műveket. A költészeti első díjat az olasz C. Conterno Guglielminetti Enek az alkotásról című művéért, a prózai díjat a norvég J. Hammond Rosbach Pók című művéért ítélte oda a bírálóbizottság. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1959. január 3. 11 óra 10 perc

Kisfaludi-Stróbl Zsigmond alkotása Szentesen

1959. január 3.

A Csongrád megyei tanács szentesi körháza a parkjában jövőre diszputat állítanak fel szoborral. Ennek megtervezését a Képzőművészeti Alap felkérésére Kisfaludi-Stróbl Zsigmond Kossuth-díjas szobrászművész vállalta. Szentesen kívül számos más vidéki város is neves magyar művészek alkotásaival gazdagodik. Az oroszországi új szélesvásznú filmszínház előcsarnokát Domanovszky Endre Kossuth-díjas festőművész freskója díszíti majd. Somogy megyében, a tabi új iskola előtt Deák László szobrát, az előcsarnokban pedig Konecsni György festőművész alkotását helyezik el. A helybeli művelődési házat díszítő képzőművészeti alkotásokra Koffány Károly és Bizse János kaptak megbízást. /MTI/

Az Agrártudományi Egyetem tervei alapján felépült a teljesen gépesített istálló a mezőhegyi Tánács Termelőszövetkezetben

1959. január 3.

Az Agrártudományi Egyetem villamosítási és állattenyésztési gépek tanszéke és a mezőhegyi Tánács Termelőszövetkezet közötti szerződés alapján a termelőszövetkezetben teljesen gépesített istállót helyeztek üzembe. Az egyetem munkatársai, figyelembe véve, hogy egy száz férőhelyes istállóban naponta mintegy százötven mázsa takarmányt és trágyát kell mozgatni, elsősorban a takarmányozás és a trágya-kihordás gépesítését oldották meg. A két munkafolyamat gépesítésével egy dolgozó az eddigi 12 helyett husz teheret tud gondozni, így a termelőszövetkezetnek két év alatt megtérül a gépesítés költsége.

A gépesítésnek ez a rendszere a jelenlegi típus-istállók többségében alkalmazható. Az agrár egyetem munkatársai emellett több más tehenészet-gépesítési típust is terveztek. A katólyi Új Élet Termelőszövetkezetben például korszerűbb módszerrel oldják meg a trágya-kihordást. A tejkezelés gépesítésére vákuumos tejemelőt terveztek, amely a fejőgép vákuum-berendezésére kapcsolva automatikusan viszi a tejet a hűtő- vagy a főlőző gépre. Ilyen berendezés kerül majd a besnyői Sallai és az orosházi Dozsa Termelőszövetkezet most épülő, gépesített istállójába. /MTI/

11.35

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1959. január 3. 12 óra 05 perc

Negyedmillió méterrel több szőnyeg készül az idén az Ujszegedi Kender- és Lenzövőben

1959. január 3.

Az Ujszegedi Kender- és Lenzövő Vállalat az idén lényegesen növeli a kozszükségleti cikkek gyártását, mégpedig anélkül, hogy erre számottevő beruházási összeget venne igénybe. A gépek átcsoportosításával megszüntetik a szővőde zsúfoltságát és tizenkét új szőnyegszövőgépet kap helyet.

Az idén mintegy negyedmillió négyzetméterrel több szőnyeget bocsátanak a vásárlók rendelkezésére mint tavaly, bővítik a választékot is. Megkezdtek például az ebédlő-szőnyegek próbagyártását, készül a színes filmnyomású falvédők mintapéldánya. Jelentős mennyiségű futó-, filmnyomott-, perzsa-, torontáli mintájú- és egyéb keresett szőnyegfajta kerül forgalomba. /MTI/

Az IBUSZ

1959. január 3.

nemzetközi szilveszteri bálján a tombola főnyereményt - egyhetes utazást az IBUSZ jósvafői Tengersizem szállójában - Gaál Ferencné budapesti lakos, a LAMPART gyár dolgozója nyerte. /MTI/

11.40

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1959. január 3. 12 óra 10 perc

Fürdők fűtésére, fémek vágására használják fel Pécsen a metángázt

1959. január 3.

A Pécs-vasasi Petőfi-aknán, ahol felépült az ország első metángáz lecsapolója, eddig egymillió köbméter metánt szivattak felszínre a széntelepekből. A nagy fűtőértékű gázt máris felhasználják a bányafürdő vizének melegítésére. A közeli napokban megkezdik munkáját a gázpalackozó is. A palackozott metánt szintén fürdők fűtésére, fémek vágására és egyéb ipari célokra használják fel. A pécsbányai Gyöngy-aknán tető alá került a második metán-lecsapoló, jelenleg a gépek szerelése folyik. Terv szerint a Pécs-szabolcsi István-aknán is létesítenek hasonló üzemet.

Az idén összesen négy és félmillió köbméter bányametánt hasznosítanak Pécs környékén, a tervezett gáz-lecsapoló üzemek teljes működése után évente tiz-tizenöt-millió köbméter értékű, fűtésre és ipari célokra alkalmas gázt nyernek. A nagyszabású munkában a Pécsi Szénbányászati Trösztön kívül a VEGYTERV és a Pécsi Kokszolómű dolgozói is részt vesznek. /MTI/

Új kenyérgyár kezdte meg a termelést Gyöngyösön

1959. január 3.

Gyöngyösön négymillió forintos költséggel új kenyérgyárat helyeztek üzembe. A korszerűen felszerelt gyár teljes egészében biztosítja Gyöngyös és környékének kenyérellátását. /MTI/

12.05

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás 1959. január 3. 12 óra 35 perc

Gáspár Géza

1959. január 3.

okleveles mérnök, a műszaki tudományok kandidátusa, az Építéstudományi Intézet tudományos osztályvezetője hosszabb betegség után, 68 éves korában elhunyt. Gáspár Géza a magyar betontechnológiai tudomány és az építőanyagok vizsgálatának egyik úttörője és kimagasló kutatója volt.

Temetése január 6-án, délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben. /MTI/

Gépesített nagyüzemi konyhakertészetek Szabolcs megye állami gazdaságaiban

1959. január 3.

Szabolcs-Szatmár megye állami gazdaságai a Keleti Főcsatorna, a Tisza és a Szamos mentén csaknem másfél millió forintos költséggel gépesített öntözéses konyhakertészeti telepeket rendeznek be. Már a tavasszal megkezdik többek között egy téli magvető és szaporítóház, 20 fedett hollandiház és 500 méter melegágyi telep építését. A Keleti Főcsatorna mentén fekvő Tiszavasvári Állami Gazdaság konyhakertészetében alagsóvezéscs csőztető berendezést helyeznek üzembe. Csaknem 400.000 forintot költ öntözésre a Balkányi- és a Nyírlugosi Állami Gazdaság is.

Az új, gépesített nagyüzemi kertészetekből többmillió forint értékű árutöbbletre számítanak a gazdaságok. /MTI/

1/120

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1959. január 3. 11 óra 35 perc

Eredményes kísérletek a magyartarka és a Jersey-szarvasmarha keresztezésével

1959. január 3.

1955-ben Horn Arturnak, az Agrártudományi Egyetem professzorának irányításával érdekes kísérlet kezdődött a nagy tehenészettel rendelkező Pécsi Állami Gazdaságban. A jól tejelő és hazai viszonylatban leginkább bevált magyartarka szarvasmarhát angol Jersey-fajtával keresztezték. A Jersey-tehenek előnye, hogy testük kicsiny, kevés takarmányt fogyasztanak és magas zsirtartalmu tejet adnak. Jelenleg 17 keresztezett szarvasmarha nevelkedik a gazdaságban. Formájuk özre emlékeztet, testük lényegesen kisebb a magyartarkánál és igen élénkek. Megfigyelték, hogy a betegségeknek is jobban ellenállnak, mint a hazai fajták. A keresztezett tehenek egy év alatt háromezer liter 4,5 százalék zsirtartalmu tejet adnak, míg a magyartarka tehenek tejének zsirszázaléka csak 3,5. Az eredmények láttán az egész szarvasmarha állományt bevonták a kísérletbe, s négy év múlva előreláthatóan valamennyi tehén magyartarka és Jersey keresztezés lesz a Pécsi Állami Gazdaságban. /MTI/

Baranyában és Tolnában alakultak meg az új év első termelőszoövetkezetei

1959. január 3.

Január 2-án, pénteken este a sellyei járás egyik községében, Sámodon megalakult az új év első baranyai termelőszoövetkezte. Az ünnepélyes alakuló közgyűlésen a belépési nyilatkozatot aláíró 21 dolgozó paraszt úgy határozott, hogy közös gazdaságuknak az Ujesztendő nevet adják. Érdekes, hogy 1958-ban ugyancsak a sellyei járásban alakult meg az új év első közös gazdasága, mégpedig Drávafokon és szintén Ujesztendő néven. A sámodi tanács nyomban az új szövetkezet segítségére sietett, tanácsai kezelésben lévő földeket adott át, s ezzel a fiatal gazdaság területe 130 holdra gyarapodott.

A Tolna megyei Ozorán Döbrentepusztá dolgozó parasztjai is megalakították termelőszoövetkezetüket. Az Új Élet Termelőszoövetkezet tíz családdal, 40 holdon kezdte meg a közös gazdálkodást. /MTI/

1/125

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás 1959. január 3. 13 óra 10 perc

Az idén háromnegyed millió holdon vetnek martonvásári 5-ös hibridkukorica vetőmagot

1959. január 3.

Az 1958-as év egyik legnagyobb mezőgazdasági eredményének számít a kiváló tulajdonságokkal rendelkező hibridkukorica elterjedése az ország minden vidékén. Az új évben tovább növekedik a vetésterület. Kerek háromnegyed-millió holdon vetnek az idén martonvásári 5-ös hibridkukoricát, ami az ország kukorica vetésterületének körülbelül egyharmadát jelenti. Az ehhez szükséges nagymennyiségű hibridvetőmagot hét előkészítő üzemben állították elő. A hibridmag alkalmazása számottevő termésemelkedést jelent majd, hiszen a martonvásári 5-ös az 1958-as termelési kísérletekben valamennyi hozzá hasonló tenyészidejű, hazai és külföldi hibridet felülmulta szemtermésben. A Martonvásári Kutató Intézet egyik tábláján például holdanként 50 és fél mázsás szemtermést adott az 5-ös hibrid. Ezek az eredmények azzal biztatnak, hogy két-három éven belül az állami gazdaságok bálolnai határozatának megfelelően a nagyüzemi gazdaságok országsszerte elérhetik a 30 mázsás holdankénti szemtermést. A Martonvásári Kutató Intézet növénytermesztési osztályán most a kukorica-termesztés legjobb nagyüzemi agrotechnikájának kidolgozásán munkálkodnak. /MTI/

13-15

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás 1959. január 3. 13 óra 40 perc

MTI Fotó 1959. január 3-4-i képanyaga

1959. január 3.

Neon-csőket szerelnek a győri utcákon
Riport a hajdusoboszlói uttörőház életéről
Új típusu pianínókat készítenek a Hangszerkészítő Vállalatnál
Galambkiállítás nyílt a X. kerületben
Képek a napszesibék Gödöllőn
Sínházi Őrjárat - Képek a készülő új szindarabok próbáiról
Riport Fonyi Géza festőművésszel, a Képzőművészeti Főiskola tanárával

Látogatás a Tűzoltó Múzeumban
Carol Divin csehszlovák műkorcsolyaedző megkezdte munkáját a magyar műkorcsolyázókban

Építők-Einheit /Berlin/ nemzetközi jégkorong mérkőzése
NB I-es női- és férfi terem kézilabda mérkőzések
Budapest - Einheit /Berlin/ nemzetközi fémkorong mérkőzés

Külföldi képek:

Kína: Mao Ce-tung a szocializmus építésében kiváló eredményeket elért mezőgazdasági munkások országos értekezletének záró ülésén /Telefotó/

Anglia: Nemzetközi sakk kongresszus

Egyesült Államok: Japán gépkocsik San Franciscoban

NSZK: A Moszkvai állami cirkusz vendégszereplése Stuttgartban
A német hanglemezipar újdonsága
Toni Sailer szállodát nyitott
Új német vitorlás iskolahajó

Csehszlovákia: Új csehszlovák város
A tisovái hőerőmű már áramot szolgáltat
Cigánygyermek boldog élete

Franciaország: Francia repülőgépipari dolgozók sztrájkja
Tiltakozás az algériai háború ellen
A francia pénzügyminiszter állandóan tárgyalásokat folytat
A francia kormány döntései a frankot illetően

Brazília: Arvizok Braziliában

Marokkó: Az új marokkói kormány /MTI/

13-20

B 24. kiadás 1959. január 3. 13 óra 50 perc

Időjárásjelentés

1959. január 3.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959. január 3-án, szombaton délben 12 órakor:

Esők, havasesők

Grönlandon és Izlandon át a sarkvidékről erős északi széllel hideg légtömegek törnek dél felé. Első hullámuk már elérte Skócia partjait. Európában azonban még mindig enyhébb óceáni eredetű légtömegek áramlanak és általában csapadékos időjárást okoznak. A Genovai-öböl felett ciklon van kialakulóban. Ennek következtében Olaszország eddig csendes, száraz időjárása is változékonyra és csapadékosra fordult.

Hazánkban pénteken erősen párás, ködös volt az idő. A fővárost és az ország keleti felét egész nap ködtakaró borította, a napközben csak egy-két helyen hullott jelentéktelen mennyiségű csapadék. Éjszaka azonban egy újabb enyhe léghullám haladt át hazánkon és úszortan az országban többfelé kisebb esőt, a Mátrában havazást okozott. A hőmérséklet pénteken általában 2-5, Tolna, Baranya és Bács-Kiskun megyékben 6-9 fokig emelkedett. Ma hajnalra a nyugati határszélen, valamint északkeleten egy-két helyen mínusz 3 fokig süllyedt a hőmérséklet. Általában azonban 0 és plusz 3 fok közötti legalacsonyabb hőmérsékleteket mértek.

Budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 0.8 fok volt, a sokévi átlagnál 2.1 fokkal magasabb.

Budapesten szombaton 12 órakor a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, mérsékleten süllyedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős, párás, helyenként ködös idő. Sok helyen eső, havaseső, nyugaton és a hegyeken havazás. Mérsékelt szél.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: északnyugaton 0 - mínusz 3, máshol 0 - plusz 3. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap északnyugaton 0 - plusz 3, délkeleten 3-6 fok között.

Távolabbi kilátások: hidegebb idő, havasesőkkel, havazásokkal.

A Duna vizállása 1959. január 3-án, szombaton reggel Budapestnél: 455 centiméter. /MTI/

13.22

B 25. kiadás 1959. január 3 13 óra 50 perc

A kísérleti és tangozdaságok egész kukorica vetésterületükön hibrid vetőmagot használnak - Értekezlet a Földművelésügyi Minisztériumban

1959. január 3.

A kísérleti- és tangozdaságok vezető szakemberei szombaton értekezleten vettek részt a Földművelésügyi Minisztériumban. Megvitatták, milyen gyakorlati tennivalókra van szükség az 1959 évi kukorica termésátlagok növelése érdekében. Az értekezleten részt vett Dögei Imre földművelésügyi miniszter.

Magyarai András miniszterhelyettes vitaindító beszédében elmondta, hogy az idén a nagyüzemek kukoricából 10 százalékkal nagyobb átlagtermost értek el, mint az egyéni gazdálkodók. E különbséget most 25-30 százalékkal kell emelni. Csöves termésből legalább holdankint 30 mássa, silókukoricából pedig 250 mássa legyen az átlagtermés. Elérkezett az idője, hogy a nagyüzemekben minálásra csökkentse a kézi munkaerő felhasználását. Szarvasurha számosállatonként legalább 10 köbméter silót kell készíteni. Az idén jól bevált négyzetes-fészekes művelési módszerrel el lehet érni a 20.000-res növényesszámot.

Az értekezlet résztvevői helyesléssel fogadták a feladatokat, mert a megvalósításhoz szükséges feltételeket biztosítva látják. A kísérleti és tangozdaságok már az idén csak hibrid vetőmagot alkalmaznak. A hibridkukorica-vetőmag szakszerű megválasztásában, a terméseredmények növelésében 1959-ben ország-szerte példát kívánnak mutatni. A tangozdasági tanárok és kutatók mellett, hogy a kísérleti és tangozdaságokban tapasztalatosakat szervezzenek, segítsék a termelőszövetkezetek és egyéni gazdálkodók a megfelelő hibrid vetőmag kiválasztásában, és figyelemmel kísérik az agrotechnikai módszerek alkalmazását is.

A kísérleti és tangozdaságok a négyzetes-fészekes kukoricatermesztési módszer alkalmazásához kellő mennyiségű négyzetbevető gépet kapnak és a csöves eselenádé termesztéséhez silókombájnyokkal is ellátják őket. Ennek megfelelően minden kísérleti és tangozdaságban alkalmazták az új módszereket.

/Folyt.köv./

13.40

B 26. kiadás

1959 január 3

13 óra 50 perc

/A kísérleti... folyt.

A. Szivesenkó, szovjet silókukoricatermesztési szakértő javaslatai szerint az eddigieknél szélesebb silót építenek, s nagyobb mértékben szervezik meg a silókukoricák gépi szállítását.

A vitában felszólaló Körösy János, a hadiszoboszlói tanács elnöke, elmondta, hogy tavaly 52 holdon természetesen silókukoricát és nyolc különböző hibridfajtával holdanként átlagosan 225 méssa természt értek el, pedig a kukoricaföldek 20 százalékos jövedélt szenvedtek. A silókukorica előnyével: tej önköltsége a gazdaságban literanként 40-60 fillérrel olcsóbb.

Berlendai Sándor, a Nyírségi Kutató Intézet igazgatója, helyeselte azt az irányzatot, amely megszünteti a kukorica "foltosodóvírus" szerepét. Eddig a kukorica olyan helyre vetették, ahol elmaradtak a szántással, vagy a terület víznyomással volt. A kukorica a magyar mezőgazdaságban most főnövényként lépett elő, s az jelentős fejlődést hoz majd. A TVD 6-os vetőgépek szovjet módszer szerinti átállításával a növényzetbevetés problémái megoldódnak. Ezen fontos lenne azonban, hogy az eredményesebb talajműveléshez a tervezett idő előtt megérkezzenek a talajmunka kultivátorok. Kíváncsi, hogy a kísérleti és tapasztalások az idén országsszerte létesítsenek kísérleti p-rellákat a kukoricatáblák vegyszeres gyomirtásának kipróbálására.

Az értékelést többi felszólaló is helyesléssel fogadta a minisztérium által javasolt intézkedéseket. /MTI/

Nagydadu buza-műtrágyázás Mátyásfalván

B 27. kiadás

1959 január 3

A mátyásfalvi 2000 hektáros területen az elmúlt évben az egyik 60 holdas buzaábrán átlag 280 kiló műtrágyát használt fel. Ezen a területen a száraz idő ellenére 16 méssa termett minden holdon, míg másutt, ahol átlag 100 kiló műtrágyát szántak ki, a termés alig haladta meg a hét méssát. A kedvező tapasztalatok alapján ebben az évben a nagy adu műtrágyázást már általánosan alkalmazzák. Ötven holdas buzaábrán minden holdjára 248 kiló műtrágya jut, s a cukorrépa is öt méssa tápanyagot kap holdanként. /MTI/

13-43

B 27. kiadás

1959 február 3

14 óra 40 perc

Vidékre került a lotto futalom-sorsolás mindhárom főnyereménye -
- Wartburg személygépköcsi tulajdonosok már jelentkezett

1959 február 3

Az idei első lotto társfutalom-sorsolás a főnyereményeknél a vidékieknek kedvezett. A Sportközpont és Lotto I. osztóság megállapította, hogy mindhárom főnyeremény vidékre került.

A Wartburg személygépköcsi nyertes már jelentkezett. A 6.018.689 számú szelvény tulajdonosa Pécsen a 100-as totó-lotto fiókban vásárolta szelvényét, s azt sportklubjának is mutatta az Országos Törvényhatóságok és Fiókjánál. Nevét a nyelőre névnyilvántartásra hozni, mert családja többi tagjával előbb megbeszéli a 84.000 forint értékű nyereségét.

Ugyancsak a pécsi totó-lotto körzeti iroda területére került a Muzum körzeti kétszoba-hallos, gardróbos öröklakás is. Tulajdonosa eddig még nem jelentkezett, de a 6.298.608 számú szelvényén feltüntetett nevét és lakcímét: Kósa Gyula, Zala megye, Kétszobás község.

A nyertes kívánságának megfelelő helyen felépítendő kétszobás családi házat a 7.233.935 számú szelvény tulajdonosa nyerte. Erről csak annyit tudnak az igazgatóságon, hogy a szelvényt Szolnok megyében, az Országos Törvényhatóságok és Fiókjánál hozta forgalomba. /MTI/

Verseny indul a cipőgyárak között, melyik tervez a legjobb cipőket

1959 január 3

A cipőgyárak és a kereskedelmi szakemberek közös bizottságot alakítottak, amely az új cipőgyárak tervezésével, értékelésével és az ezzel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik. A cél, hogy a lakosságot jobban állásuk és ezután is minden évben megrendezik a modell-kiválasztást. A modellek tervezését versenyszervező tesztik és az első három helyezettet jutalmazták. /folyt.öv./

14-30

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás

1959 január 3 14 óra 40 perc

/Verseny indul...folyt/

Az új mártalékokat többnyire a Könnyűipari Minisztérium Szent István kértői mintaboltjában hozzák forgalomba. Az ipar szaktanbirci helyesen tartandó, ha a mintaboltok számát növelnék és a vidéki lakosság igényeit közvetlenül tanulmányozhatnák.

A cipők választéka 1959-ben a tavalyihoz képest mintegy megháromszorozódik. A vásárlók kívánságára nagyobb mennyiségben készülnek majd trottőr-sarkú cipők. Köröncipő egy-egy millió pár készül. Bundacipő is lesz elgondó, mert az 1958 évi 72.000 pár helyett 170.000-ot gyártanak majd. /MTI/

A KÖZÉRT-boltokban megkezdődött a leltározás a vásárlást

1959 január 3

A kereskedelmi dolgozók fontos és nagy munkája az év végi vagyonszállapító leltárak felvétele, s egyben a területi arrendozás kapcsolatos tennivalók első része - sikeresen véget ért. A fővárosi KÖZÉRT-boltok nyitvatartási idő kiesés nélkül befejezték a leltározásokat. Budapest élelmiszerkereskedelmi hálózatának több mint 90 százalékát kitevő mintegy 3413 KÖZÉRT-bolt leltározása az újévi első napján reggel 6 óráig véget ért.

A leltárak 31-én délután 5 óráig - a szilveszteri csuesforralom lezárása után - kezdődtek. Több mint 14.000 KÖZÉRT dolgozó fáradságos munkájának eredményeképpen január 2-án reggel már minden KÖZÉRT-bolt ismét a vásárlók rendelkezésére állt. A leltározás mint azt a fővárosi tancs élelmiszerkereskedelmi irodáján közölték, az országos területén a legnagyobb rendben folyt le, s így évek óta először a vásárlóknak nem kellett "leltározás miatt" zárva című táblák miatt bosszankodniok az élelmiszerüzletek előtt.

Jellemző a kereskedelmi dolgozók áldozatos munkájára, hogy az igen gondos előkészületek ellenére is nagyon sokan közülük 50-60 órát is dolgoztak egyhuzamban, hogy az élelmiszervásárlást már az új évi első munkanapjának reggelén biztosíthassák. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás

1959 január 3 14 óra 45 perc

Baráti szocialista országok számos magasrangú állami és pártvezetője kereste fel hazánkat az elmúlt évben

1959 január 3

1958-ban a baráti szocialista országok számos magasrangú állami és pártvezetője látogatott el hazánkba, hogy a személyes találkozással is erősítse a népeink közötti barátságát. E látogatások sorából kiemelkedett a Szovjetunió párt- és kormányküldöttségének április 2-10 között tett látogatása. A delegációt N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkára, a Szovjetunió minisztertanácsának elnöke vezette.

Az elmúlt évben kereste fel hazánkat a Lengyel Népköztársaság párt- és kormányküldöttsége, élén Wladyslaw Gomulkaival, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárával és Jozef Cyrankiewicz-csel, a Lengyel Népköztársaság minisztertanácsának elnökével.

Az őszi mezőgazdasági kiállítás alkalmából számos szocialista országból érkezett kormányküldöttség Budapestre.

Kormányküldöttségek tárgyaltak a távlati népgazdasági tervek tervezéséről, baráti látogatást tett hazánkban az Albán Népköztársaság, a Vietnami Demokratikus Köztársaság és a Mongol Népköztársaság parlamenti küldöttsége. /MTI/

Pedagógusok látogatása a rábchidvégi Úttörő Termelőszövetkezetben

1959. január 3

A Vas megyei termelőszövetkezeteket a falusi pedagógusok is gyakran látogatják. Szombaton a vasvári járás általános iskoláinak igazgatói tekintették meg a milliomos rábchidvégi Úttörő Termelőszövetkezetet. /MTI/

14-40

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30 kiadás 1959. január 3. 16 óra 05perc

Új általános iskolát avattak Kistelek községben

1959. január 3.

A Csongrád megyei Kistelek községben szombaton avatták az ötmillió forintos költséggel épített új általános iskolát. /MTI/

-o-o-o-o-

Magyar tudósok nyilatkozatai a szovjet holdrakéta tudományos jelentőségéről

1959. január 3.

Az első szovjet holdrakéta utnakindulása bár szenzációs újévi meglepetés volt, a tudományos világban mégsem nevezhető váratlan eseménynek. Láttuk koringeni a hatalmas szputnyikokat és tudtuk, hogy már csak egyetlen lépés hiányzik, s elérjük a Holdat.

A Magyar Távirati Iroda munkatársa kikérte a Magyar Űrhajózási Bizottság több tagjának a véleményét az első szovjet holdrakétával kapcsolatban.

Almár Iván, a Bizottság titkára, a következőket mondotta:

- A Szovjet Tudományos Akadémia matematikai intézete nagy elektronikus számítógépe segítségével már 1955-ben befejezte a Hold megközelítésére alkalmas összes pályák részletes elemzését, s amikor tavaly ősszel a Szovjetunióban jártam, értesültem arról, hogy megkezdődtek a holdrakéták megfigyelésének előkészületei is. A szovjetek akkoriban kizárólag a holdutazás problémáit foglalkoztatták már és sokat vártak az első, sikeres kísérlettől. A január 2-án felbocsátott holdrakéta gazdag tudományos felszerelése biztosíték arra, hogy a rományok most beteljesüljenek. Különösen jelentősnek tartom azokat a vizsgálatokat, amelyek a Hold mágneses terére és a radioaktivitásra vonatkoznak, mivel hasonló kutatásokról mindaddig szó sem lehetett. A bolygóközi anyag, a meteorok és a kozmikus sugárzás elemzése viszont a további bolygóközi utazások szempontjából fontos, mivel eldönthetik, hogy mekkora a veszély, amely a világűrbe merészkedő embert fenyegeti. Az az egészen újszerű kísérlet viszont, amely nátriumgáz kibocsátása után mesterséges csóvát hozott létre az űrhajó mögött, kettős célt szolgált: egyrészt megkönnyíti a holdrakéta optikai nyomkövetését, másrészt a nátriumfelhő szétszóródása tájékoztatást ad a bolygóközi tér fizikai viszonyairól.

/asztronautikusokat

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31 kiadás 1959. január 3. 16 óra 15perc

/Magyar tudósok nyilatkozatai....1.folyt./

- Senki sem kételkedhet abban, hogy 1959 a sikeres holdrakéta-kísérletek éve lesz. Az eddigi legnagyobb eredményt, az amerikaiak tavaly október 12-én fellőtt Pioneer I. rakétáját, amely 130.000 kilométernyire jutott, méreteiben és felszerelésében ez a holdrakéta többszörösen felülmúlja.

A TASZSZ Iroda közleménye arról adott tájékoztatást, hogy a Szovjetunióban felbocsátott holdrakéta elérte a második kozmikus sebességet és utban van a Hold felé vezető pályán.

- Mi az a második kozmikus sebesség?

- Először is - mondotta Sinka József, az Űrhajózási Bizottság titkára - tisztázni kell, hogy mit értünk kozmikus sebességen. Kozmikus sebességnek azt a sebességet nevezzük, amellyel valamely test egy égitest nehézségi erőterében, tartós mozgásra képes. Legkisebb sebesség a körpályán való mozgáshoz szükséges. A Föld esetében ez 8 kilométer másodpercenként és ezt nevezzük első kozmikus sebességnek. A második kozmikus sebesség pedig az a sebesség, amellyel a rakéta olyan pályára lép, hogy nem tér vissza többé a Földre. Ennek értéke a körsebesség 1.42-szerese, tehát a Föld esetében 11.2 kilométer másodpercenként. A szovjet holdrakéta ezzel a sebességgel kezdte meg utját.

Nagy Ernő gépészmérnök, kérdéseinkre ismertette azt a megdöbbentően nagy munkamennyiséget, amely az 1472 kiló súlyú utolsó rakétafokozat második kozmikus sebességre való felgyorsításához szükséges.

- E holdrakéta felbocsátásához 8 millió métertonna energiára volt szükség. Ez bőségesen elegendő ahhoz, hogy a Magyar Államvasutak jelenleg közlekedő összes szerelvényeit rakományukkal együtt, több méter magasságra emelje.

/Folyt.köv./

Eltették Steinmetz Istvánt, a munkásmozgalom régi harcosát

1959. január 3.

Steinmetz István nyugalmazott MÁV főmérnököt, a munkásmozgalom veteránját, a folszabadító szovjet csapatok hős parlamentterjének, a mértirhalált halt Steinmetz kapitánynak édesapját szombaton délután nagy részvét mellett temették a rákoskeresztúri Új-köztemetőben. Az elhunytat a párt és a munkásmozgalom sok régi harcosa kísérte el utolsó útjára, közöttük dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Szilágyi Dezso, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, ott voltak a Partizán Szövetség képviselői, a vasut dolgozóinak és a Steinmetz-gimnázium növendékeinek küldöttsége.

A ravatalnál a Magyar Szocialista Munkáspárt és az egykori partizánok képviselőiben Szántó Rezső, a Partizán Szövetség elnöke, a munkatársak nevében Csánády György, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese emlékezett meg az elhunyt érdemeiről, munkásságáról. A sírnál Bárd István, a XIV. kerületi pártbizottság tagja és a Steinmetz-gimnázium egyik diákja mondott búcsúbeszédet, majd az Internacionálé hangjai mellett elhelyezték a síron a kegyelet virágait. /MTI/

-o-o-o-o-

Háromnapos ankétot rendez az iskolavédőnői szakcsoport

1959. január 3.

Az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete iskolavédőnői szakcsoportja háromnapos ankétot rendez, amely január 5-én, 9 órakor kezdődik a szakszervezet Semmelweis székházában. Az ankéton, amelyen külföldi vendégek is résztvesznek, az iskolaegészségügyi szolgálat legfontosabb és legidőszorúbb kérdéseit vitatják meg, például azt, hogy mit nyújt az iskolaegészségügyi ellátás az ifjúság számára, hogyan fejlesszük tovább az iskolavédőnői gondozási tevékenységet. /MTI/

-o-o-o-o-

Megegyezett az Országos Pedagógiai Könyvtár

1959. január 3.

Szombaton Budapesten, a VIII. kerület Horváth Mihály tér 9 szám alatti épületben ünnepélyesen megegyezett az Országos Pedagógiai Könyvtár. Dr. Waldapfel Eszter igazgató elmondta többek között, hogy a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár pedagógiai könyvtárának és a Pedagógiai Tudományos Intézet könyvtárának egyesítéséből alakult Országos Pedagógiai Könyvtár főfeladatának tekinteti, hogy a szocialista nevelés minden területén messze-menőleg segítse a pedagógusok, a tudományos kutatók és a szülők munkáját, az iskolai könyvtárhálózat fejlesztését a fővárosban és a vidéken egyaránt. A új intézmény a pártnak és a kormányoknak a pedagógusok iránti fokozott gondoskodását bizonyítja.

Az Országos Pedagógiai Könyvtár 100.000 kötetet meghaladó könyvtárában a hazai iratok mellett megtalálhatók a legjelentősebb külföldi pedagógiai iratok, a köznevelési és a kultúrfele szakfolyóiratok is. Az olvasók tájékoztatását korszerű kiadványok, bibliográfiák és dokumentációs szolgálat segíti. /MTI/

Február 7-én tartják az Újságíróalkalmat

1959. január 3.

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége február 7-én, este 1/2 10 órai kezdettel a Magyar Képviselet összes helyiségeiben rendezni fogja a háromnapos újságíróalkalmat. A párt szigorúan zárta a hívt levél utján vagy telefonon /221-696/ január 15-ig lehet igényelni a MOSZ titkárságán. /Budapest, VI. Népköztársaság utca 101./ /MTI/

Megegyezett a Magyar Újságírók Országos Szövetsége február 7-én tartják az Újságíróalkalmat

1959. január 3.

A Szovjet Híradó januári számában 800 oldalon mellékletként közli H.Sz. Hruscsovnak az SZKP Központi Bizottságának plénumán 1958 december 15-én elhangzott beszédét: a megegyezés fejlesztésének eredményei az elmúlt öt év alatt és a megegyezés utáni fejlődés további irányításának feladatai. /MTI/

16/2

Eltemették Steinmetz Istvánt, a munkásmozgalom régi harcosát

1959. január 3.

Steinmetz István nyugalmazott MÁV főmérnököt, a munkásmozgalom veteránját, a felszabadító szovjet csapatok hős parlamentorjének, a mártírhaltalt halt Steinmetz kapitánynak édesapját szombaton délutón nagy részvét mellett temették a rákoskeresztúri Új-köztemetőben. Az elhunytat a párt és a munkásmozgály sok régi harcosa kísérte az utolsó útjára, közöttük dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Szilágyi Dezso, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, ott voltak a Partizán Szövetség képviselői, a vasut dolgozóinak és a Steinmetz-gimnázium növendékeinek küldöttsége.

A ravatalnál a Magyar Szocialista Munkáspárt és az egykori partizánok képviselőiben Szántó Rezső, a Partizán Szövetség elnöke, a munkatársak nevében Csánády György, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese emlékezett meg az elhunyt érdemeiről, munkásságáról. A sírnál Bárd István, a XIV. kerületi pártbizottság tagja és a Steinmetz-gimnázium egyik diákja mondott búcsúbeszédet, majd az Internacionálé hangjai mellett elhelyezték a síron a kogyótot virágait. /MTI/

-0-0-0-0-

Háromnapos ankétot rendez az iskolavédőnői szakcsoport

1959. január 3.

Az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete iskolavédőnői szakcsoportja háromnapos ankétot rendez, amely január 5-én, 9 órakor kezdődik a szakszervezet Semmelweis székházában. Az ankéton, amelyen külföldi vendégek is résztvesznek, az iskolaegészségügyi szolgálat legfontosabb és legidőszorúbb kérdéseit vitatják meg, például azt, hogy mit nyújt az iskolaegészségügyi ellátás az ifjúság számára, hogyan fejlesszük tovább az iskolavédőnői gondozási tevékenységet. /MTI/

-0-0-0-0-

Megnyílt az Országos Pedagógiai Könyvtár

1959. január 3.

Szombaton Budapesten, a VIII. kerület Hörváth Mihály tér 9. szám alatti épületben ünnepélyesen megnyílt az Országos Pedagógiai Könyvtár. Dr. Waldapfel Eszter igazgató elmondta többek között, hogy a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár pedagógiai könyvtárának és a Pedagógiai Tudományos Intézet könyvtárának egyesítéséből alakult Országos Pedagógiai Könyvtár főfeladatának tekinteti, hogy a szocialista nevelés minden területén messze-menőleg segítse a pedagógusok, a tudományos kutatók és a szülői munkáját, az iskolai könyvtárhálózat fejlesztését a fővárosban és a vidéken egyaránt. Az új intézmény a pártnak és a kormánynak a pedagógusok iránti fokozott gondoskodását bizonyítja.

Az Országos Pedagógiai Könyvtár 100.000 kötetet meghaladó könyvtárában a hazai irodalom mellett megtalálhatók a legjelentősebb külföldi pedagógiai irodalmi alkotások és a különféle szakfolyóiratok is. Az olvasók tájékoztatását korszerű katalógusok, bibliográfiák és dokumentációs szolgálat segíti. /MTI/

Február 7-én tartják az Újságírókált

1959. január 3.

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége február 7-én, este 1/2 10 órai kezdettel a Hódmezővásárhelyi újságírókált. A hivós levél után vagy telefonon /221-696/ január 15-ig lehet jelentkezni a HOSZ titkárságán. /D. G. Hess, VI. Népköztársaság utca 101./ /MTI/

Ma jelenik meg az Újságírókált, a mezőgazdasági kérdéseiről szóló beszédnek teljes szövege

1959. január 3.

A szovjet Híradó januári számában 800 oldalon mellékletként közli N. Sz. Hruscsovnak az SZKP Központi Bizottságának plénumán 1958 december 15-én elhangzott beszámolóját: a mezőgazdaság fejlesztésének kérdéseiről és elhangzott öt év alatt a mezőgazdasági termelés további növelésének feladatáról. /MTI/

162

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34 kiadás 1959. január 3. 16 óra perc

Hazaütazott a mongol nagykövet

1959. január 3.

Dasijn Adilbis, a Mongol Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete elutazott Budapestről. A Nyugati pályaudvaron búcsúztatásán megjelent Csatornai Károly követ, a Külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője. Jelen volt a búcsúztatáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja, valamint a mongol nagykövetség munkatársai. /MTI/

-o-o-o-o-

Hivatalos nyereményjegyzék a lotto első játékhétéről

1959. január 3.

A lotto első játékhétére beérkezett 2,782.518 szelvény. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 11 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 189.717.50 forint. A háromtalálatos szelvények száma 1467, nyereményösszeg egyenként 711.25 forint. Két találatot 58.476 fogadó ért el. Nyereményösszeg egyenként 17.80 forint. /MTI/

-o-o-o-o-

Százötven éve született Louis Braille, a vakírás feltalálója

1959. január 3.

Százötven évvel ezelőtt, 1809. január 4-én született a vakok írásrendszerének megalkotója, Louis Braille. A pontírás kidolgozásával Braille lehetővé tette a vakok részére az olvasást, s ezzel közükbe adta a szellemi és kulturális felemelkedés legfőbb eszközét.

Braille Franciaországban, egy Párizstól nem messze fekvő kicsiny faluban született, s mindössze 43 évet élt. Élete tragikus volt, mert kisgyermek korában megvakult. Később súlyos tüdőhajtámadta meg, s a betegség kórán sirba vitte. Louis Braille tízéves korában került a vak gyerekek párizsi nevelőintézetébe, ahol sorstársai közül hamarosan kiemelkedett tehetségével. Tizenöt éves korában ismerkedett meg Charles Barbier pontírásos rendszerével, amelyet szenográfusnak neveztek. Braille ezt a vakok számára szerkesztett írásrendszert fejlesztette tovább és tökéletesítette.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35 kiadás 1959. január 3. 17 óra 05 perc

/Százötven éve született...1.folyt./

Saját írásrendszerét 1825-ben alapozta meg. 1827-ben két fontos nyelvűnyv jelent meg, amelyet már Braille-rendszerrel írtak. Szakadatlan kísérletezés, javítás, tökéletesítés után 1829-ben látott napvilágot az írásrendszert ismertető mű.

A Braille-alkotta vakírás fokozatosan tért hódított Európában, majd a távoli világrészekben is. 1949-ben az UNESCO által létrehozott szakértői bizottság határozatát nyújtott a különböző Braille abc-k egybehangolásához és az egyetemes jeles rendszer alapelveinek végleges megállapításához. Ezeket az elveket egy szélesebb körű konferencia 1950 márciusában fogadta el.

Braille születése 150. évfordulójának megünneplésére/a Vakok és Csökkentlátók Szövetsége programot dolgozott ki. /MTI/

-o-o-o-o-

Tanácskozás az MSZMP nemzetiségi politikájáról

1959. január 3.

Szombaton a Békés megyei pártbizottság az MSZMP nemzetiségi politikájáról tanácskozott. Az értekezleten jelen volt Bielik György, a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének főtárhára, Cnyenovic Milán, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtárhára, Wild Frigyes, a Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetségének főtárhára, Szilágyi Péter, a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetségének főtárhára, Farkas László, a Művelődésügyi Minisztérium nemzetiségi osztályának képviselője, valamint a megyei pártbizottság és a tanács több képviselője. /MTI/

/házánkban -o-o-o-o-

163

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás

1959

január 3

17 óra 15 perc

A fővárosi tanács végrehajtó bizottságának felhívása adó-
vallomásra benyújtására

1959

január

3

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága felhívja az iparosokat és kereskedőket, hogy 1958 második félévi jövedelmükről, az önálló szellemi és egyéb tevékenységet folytatókat pedig, hogy egész 1958 évi jövedelmükről nyújtsanak be adóbevallást a lakóhelyük szerint illetékes kerületi tanács: ipari-üzemi osztályának adóosztályához. Az adóbevallást január 15. napjáig kell benyújtani.

Az iparosok, valamint az önálló szellemi és egyéb tevékenységet folytatók a kerületi adóosztálynál, az állatorvosok a Közgazdászok Szakszervezetének illetékes gazdasági szakszervezeti bizottságánál, a kereskedők pedig az illetékes érdekképviseleti szervükénél, a KISOSZ-nál szívesen be adóbevallási ívüket.

Annak az adózónak terhére, aki a felhívásban előírt kötelezettségének az előírt határidőre nem tesz eleget, a levétel alkalmával megállapított adó 10 százalékat róják ki bírságnak az adóval együtt. Ha az adózó a bevallás beadására vagy kiegészítésére vonatkozó felhívásnak a kitűzött határidő után tesz eleget, a megállapított adó 50 százalékat, ha a bevallási kötelezettségét elmulasztja, a megállapított adó kétszeresét kell bírságnak kiróni.

Pénzügyi büntetést, illetve pénzügyi szabálysértést követ el az, aki adóbevallásával vagy adómegállapításával kapcsolatos bejelentésben a valóságnak meg nem felelő adatot közöl, bevallásából adóilletékes jövedelmeit kihagy. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás

1959. január 3.

17 óra 10 perc

/Magyar tudósok...2.folyt./

A világtörténelom eddigi legnagyobb rakétája

Nagy István György mérnök elmondotta; a hivatalos közlemény alapján arra következtethetünk, hogy a mesterséges űgítestet a világtörténelom eddigi legnagyobb rakétájával indították utjára. Az egész rakéta adatait - mondotta - nem hozták nyilvánosságra, de a kiürült utolsó fokozat 1472 kilós súlyából arra következtethetünk, hogy ez az űzemanyaggal együtt mintegy öt tonna lehetett. Figyelembe véve a szokásos rakétaszervezési elveket, a rakéta indulási tömege 300-400 tonna, ami azt jelenti, hogy a rakéta indulás előtt magasabb volt, mint a budapesti SZTK-palota tornya.

- Mi az oka annak - kérdeztük Sinka Józseftől - hogy az indulás pillanatában 40300 kilométer óránkénti sebességgel mozgó rakéta 60 óra alatt jut el a Holdig, hiszen a Hold távolsága 40000 kilométer, s az ilyen sebességgel haladó rakétának alig több, mint 9 óra alatt kellene megtennie ezt a távolságot.

- A rakéta nem halad mindvégig az utolsó fokozat kiűzésekor nyert sebességgel, mert a Föld nehézségi erője fékezi, s ezért sebessége állandóan csökken. A mozgás során - Kepler második törvénye értelmében - nem az azonos idő alatt megtett utzakaszkok állandók, hanem a holdrakétát a Földdel összekötő egyenes által surolt terület. Nyilvánvaló, hogy minél hosszabb ez az egyenes - tehát minél távolabb van a rakéta - annál kisebb elmozdulás elég arra, hogy az összekötő egyenes adott nagyságu területet suroljon. Ez a magyarázata a sebesség csökkenésének; egyúttal az ut megtételéhez szükséges idő hosszának is. Mivel a rakéta mozgását a Föld nehézségi erőtere befolyásolja, az nem egyenes mentén, hanem elipszis íven mozog.

Az előbb már hallottunk arról, hogy bár a rakéta sebessége csökken, mégis a Hold közelébe 3 km/mp-nél nagyobb sebességgel jut el, ez pedig túlságosan nagy ahhoz, hogy a Hold körül keringhessen. Set ez nagyobb, mint az a 2300 m/mp-es sebesség, amely a Holdról való elszökéshez szükséges. Tehát a Hold nem képes befogni a rakétát. Ahhoz, hogy a rakéta a Holdon leszállhasson, vagy majdnem telibe kell találnia a Holdat, vagy pedig le kell lassítani aklora sebességre, hogy a Hold gyenge vonzóereje befoghassa.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38 kiadás 1959. január 3. 17 óra 35 perc

/Magyar tudósok.....3.folyt./

- A TASZSZ-jelentés közli, hogy a holdrakéta hőmérséklete plusz 15-20 Celsius fokon stabilizálódott. Ez bizonyára a jövő, embert is szállító űrhajónak szempontjából is fontos?

- Valóban - mondotta Sinka József -, de az adott hőmérséklet állandósulása a műszerek működése szempontjából is nélkülözhetetlen. A holdrakéta ebből a szempontból - a hőgazdálkodás szempontjából - is égitestként viselkedik. Ez azt jelenti, hogy belső terének hőmérsékletét a napsugárzásból elnyelt, valamint a műszerek működése által termelt hőmennyiségnek a felületéről kisugárzó hőmennyiséghez való aránya szabja meg. Így a holdrakéta burkolatát úgy kell kialakítani, hogy az elnyelt és kisugárzott hőmennyiség állandó aránya álljon fenn. Csak az biztosíthatja a belső tér hőmérsékletének a szerkesztők által előírt szinten történő állandósulását. Mindennek megvalósítása az eddigi amerikai Pioniroknál nem sikerült. A feladatot először a szovjet űrhajózási szakembereknek sikerült megoldani.

-o-o-o-o- /folyt.köv./

A Honvédelmi Sportszövetség központi rádió-klubja figyeli a holdrakéta jelét

1959. január 3.

A Honvédelmi Sportszövetség központi rádió-klubja szombaton hajnaltól szervezettel figyeli a szovjet holdrakétáról a Földre érkező jelzéseket. Szabályos időközönként sikerült már jelzéseket feljegyezni, amelyek minden valószínűség szerint a holdrakétáról erednek. A rendszeres megfigyeléseket éjjel-nappal tovább folytatják. /MTI/

-o-o-o-o-

A szerkesztőségek figyelmébe!

A mai B 33. kiadás harmadik híre /Megjelenik magyarul.... / helyesen így kezdődik: A Szovjet Híradó januári száma nyolcvan /80/ oldalán...../MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39 kiadás 1959. január 3.

17 óra 11 perc

/Magyar tudósok....4.folyt./

Milyen következménye lesz annak a körülménynek, hogy a rakéta röppályája eltért a kitűzött iránytól?
- kérdeztük az űrhajózási Bizottság szakembereit

- A kitűzött iránytól való eltérés a legnagyobb veszély a jelen holdrakéta kísérleteinél. Ez egyrészt az is jelenti, hogy a legnehezebb feladat az irányítás. A mesterséges holdak indításakor megengedett 2.5 fokos eltéréshez képest itt az elkövethető legnagyobb irányzási hiba egy szögmásodperc - az előzőnek mindössze százötvened része. Az irányítás elektronikus számológépekkel történik. A rakéta irányítása csak az alatt a mintegy öt perc alatt lehetséges, amíg hajtóművei működnek. Az utolsó fokozat kiégése után a rakéta tehetetlenségénél fogva halad pályáján.

- Az elektronikus számológépekkel már az indítás előtt közlik a kívánt röppálya adatait. A tényleges röppálya elemeit a rakéta rádió útján közli a számológéppel, amely a két adatot összehasonlítja és a helyesbítést a másodperc ezredrésze alatt kiszámítja. A közlés utasítást ugyancsak rádió útján azonnal közli a rakétával, amelynek vezérműve ezt haladéktalanul végrehajtja.

- Az amerikai Pionirok indításánál elkövetett hiba 3.5 fokot tett ki. A szovjet holdrakéta alig több, mint egy fokkal tart el a kitűzött iránytól. Sebessége a Pionirokéval ellentétben elegendő a Hold eléréséhez. Ennek következtében a rakéta sorsa más lesz, mint a Pioniroké, amelyek a sebesség elégtelensége miatt visszaestek a Földre.

A holdrakéta addig kering a Nap körül, amíg a naprendszer létezik

A szovjet holdrakéta mintegy 6000-8000 kilométer távolságban halad el a Hold mellett. Feltételezhetően a Nap nehézségi erőjének hatására a bolygókhoz hasonlóan keringeni kezd körülötte. Pályája azonban a bolygókénál sokkal elnyúltabb lesz. A pályának a Naphoz legközelebbi pontja körülbelül 150 millió kilométer, legtávolabbi pontja pedig körülbelül a Marsnak megfelelő távolságban lehet. Ez azt jelenti, hogy a holdrakéta a Nap örök bolygó-jává válik és addig kering majd körülötte, amíg a naprendszer létezik.

/ezután

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK
40. kiadás 1959. január 3. 17 óra 45 perc

/Magyar tudósok....5.folyt./

Venni tudjuk-e majd a Nap
körüli pályán lévő holdra-
kat. jelzőit?

- Bizonyos távolság eléréséig, amelynek
nagyssága az adott általunk ismeretlen erősségtől függ, ez
lehetőséges lesz. Mire azonban a pálya fordulópontja után
a rakéta ismét a Föld felé közeledik, érzékelési már
kimorúlnak és így nem sugároznak jelzőket.

A mesterséges holdakhoz ké-
pest milyen új eredményeket
várhatunk a holdrakétától?

- A beépített műszerek tájékoztatást adnak
a bolygóközi tér gázanyagának minőségéről és fizikai álla-
potáról. A világtörténelemben ez az első olyan alkalom,
amikor az embernek a Földön feltett ilyen kérdésre "hely-
színi szemle" alapján válaszolnak nagy távolságba küldött
műszerei. A holdrakéta a Hold mellett elhaladva mérni fog-
ja a Hold mágneses erőterét. Ennek ismerete igen fontos a
hold szerkezeti felépítését illetően, de hasznos segítsé-
get adhat a hold-felület elérő kozmikus sugárzás erősségé-
re való következtetésben is. A műszerek egyébként a kozmi-
kus sugárzást a teljes uton mérik. Az eredmények megmutat-
ják majd, hogy a jövő űrhajósait milyen mértékben kell vé-
deni eme, élettanilag káros sugárzások ellen. Ezenkívül
mérni fogja a Hold radioaktivitását is. Erre az új mó-
dot, hogy a Holdnak gyakorlatilag nincs légköre.

- Végül is megállapíthatjuk - mondotta be-
fejezésül Sinka József -, hogy ez a holdrakéta-kísérlet
olyan újabb lépést jelent a világtér meghódításában, mint
annak idején a mesterséges holdak. /MTI/

-o-o-o-o-

172

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41 kiadás 1959. január 3. 21 óra 40 perc

Időjárásjelentés:

1959. január 3.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959.
január 3-án, szombaton este 21 órakor:

Esők, havas esők

Az Északi-tengeren át érkező hidegebb lég-
tömegek és a Balkánon át még mindig tartó enyhébb levegő-
fajták észak-kelet felé áramlása következtében Közép-
Európában, valamint a Balti-tenger környékén esapadékosabb
az időjárás.

Hazánk felett szombaton a Dunántulon észak-
keleten pedig délkeleti áramlás alakult ki, és ország-szerte
esett az eső. Szentgotthárdon, Szombathelyen, Nagykanizsán
és a Kékesen havazott. A hőmérséklet általában 3-6 fokra
emelkedett.

Budapesten szombaton 21 órakor a hőmérséklet
2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 751 millimé-
ter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: erősen fel-
hős, páros, helyenként ködös idő. Sok helyen, főként kele-
ten még eső, havas eső, a hegyeken hó. Mérsékelt nyugati rá,
észak-nyugatra forduló szél.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet
észak-nyugaton 0-3, máshol 0-+3 fok között.

Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap ész-
nyugaton 0-+3, délkeleten 3-6 fok között.

Távolabbi kilátások: hidegebb idő, havas esők-
kel, havazásokkal. /MTI/

-o-o-o-o-

V E G E

172

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959. január 4. 7 óra - perc

Uj építkezések kezdődtek a Mezőhegyesi Cukorgyárban

1959. január 4.

Az újév első munkanapján hatszázhusz négyzetméter fűtőfelületi kazán alapozását kezdték meg a Mezőhegyesi Cukorgyárban. Korszerű raktár építkezése is megkezdődött, amire egymilliárdnyolcszázézer forintot költenek. /MTI/

--

Norvégmintás pulóverek készülnek Anglia részére a Békéscsabai Kötöttárugyárban

1959. január 4.

A Békéscsabai Kötöttárugyár a vártnál három tonnával több export árura kapott rendelést az első negyedévre. Az eddiginél több színes kötöttárut szállítanak Madagaszkárba, Norvégiába és Angliába, Norvég cégek netzkötésű atlétatrikókat és ujjas ingeket, az angolok pedig barna-, drapp-, szürke- és bordó alapszínű, norvégmintás férfi- és gyermek pulóvereket rendeltek. /MTI/

--

Ezernél több szarvasmarhát hizlalnak az idén Vas megye termelőszövetkezetei

1959. január 4.

Az elmúlt esztendőben a vártnál is nagyobb sikerrel járt a szarvasmarha-hizlalási akció Vas megye termelőszövetkezeteiben. A közös gazdaságok többszázézer forint bevételhez jutottak marhahizlalásból, amely az idén az egyik legelterjedtebb melléküzemága lesz a termelőszövetkezeteknek. A közös gazdaságok ezernél több szarvasmarhát hizlalnak meg ebben az évben. A hizlalásból évközben is pénzhez jutnak, s így megalapozzák azt a tervet, hogy havonta munkáegységenként 8-10 forint előleget fizetnek. /MTI/

--